

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: Aktsiaselts Pajusi ABF

registrikood: 10171984

tänavatalu nimi, Keskuse
maja ja korteri number:

küla: Pisisaare küla

vald: Pajusi vald

maakond: Jõgeva maakond

postisihthumber: 48216

telefon: +372 7750343

faks: +372 7750267

e-posti aadress: info@pajusiabf.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Bilanss	4
Kasumiaruanne	5
Raamatupidamise aastaaruande lisad	6
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	6
Lisa 2 Raha	7
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	8
Lisa 4 Varud	8
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	9
Lisa 7 Bioloogilised varad	10
Lisa 8 Kapitalirent	11
Lisa 9 Laenukohustised	13
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	14
Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad	15
Lisa 12 Sihtfinantseerimine	15
Lisa 13 Aktsiakapital	15
Lisa 14 Müügitulu	16
Lisa 15 Muud äritulud	16
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	17
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	17
Lisa 18 Tööjõukulud	17
Lisa 19 Muud ärikulud	18
Lisa 20 Seotud osapooled	18
Lisa 21 Sündmused pärast bilansipäeva	19
Aruande allkirjad	20
Vandeauditori aruanne	21

Tegevusaruanne

AS Pajusi ABF põhitegevuseks on piima tootmine ja müük. 2016a müügitulu oli **2 513 475** eurot ning majandusaasta lõppes kahjumiga -446 410 eurot. Ettevõttes töötas 2016 aastal keskmiselt 31 töötajat ja maksti töötasu 298 337 eurot, sh ettevõtte juhataja töötasu oli 12 530 eurot.

2016 aasta oli ettevõtte 22 tegutsemisaasta ajaloos üks keerulisemaid. 2014 aastal alanud kriis piimandussektoris saavutas kulminatsiooni 2016 aasta suvekuudel, kus piima varumishinnad langesid alla 200 euro tonn. Pajusi ABF AS peamise tootmisuunana oli piimatootmine juba kaks aastat andnud suurt kahjumit ja usk helgemasse tulevikku ja turu paranemisse hakkas suvel kaduma. Ilmselt jagasid seda arvamust, et ka paljud piimatootjatest põllumehed ja väljendus see piimakarjade massilises müügis. Poola farmeritele ja lihakombinaatidesse. Jõgevamaa 2014 aasta lõpu 11000 põhikarja lehmast oli suveks alles jäänud 7600. Terve vabariigi peale vähenes põhikarja loomade arv üle 10000 pea. Pessimismi üks põhjusi oli kindlasti ka vabariigi valitsuse tahtmatusest kuidagi põllumeestele appi tulla. Ometigi jõudisime ära oodata ka kriisi lõpu ja esimesed märgid piimaturu olukorra paranemisele ilmnedid septembris, kus varumishind tõusis 200 eurolt 230 euronile ja aasta lõpuks oli piima hind tõusnud juba 322 eurot tonni piima eest.

Lisaks madalale piimahinnale oli suureks väljakutseks ka rendilepingu lõpetamine Mällikvere PÜ poolt senini meie kasutuses olnud Mällikvere suurfarmi kompleksi kasutamiseks. Mällikvere PÜ sooviks oli farmihoone oma kasutusse saada novembriks. Tulenevalt sellest tuli ligi 600 noorloomale leida uus pidamiskoht. Koondasime võimalikult palju loomi olemasolevatesse Kalana ja Loopre farmidesse ja rentisime Pajusi Lihaveise Kasvatuse OÜ-lt lisaks farmihoone Innusaares. Novembri alguseks olid kõik loomad ringi paigutatud ja farmihoone üle antud.

Loomakasvatuse tootmine on stabiilsuse saavutanud, toodang lehma kohta suurenes märkimisväärselt võrrelduna 2015 aastaga ja oli 2016 aastal 9362 kg. Loomade arv on samuti stabiilselt 1000 lüpsilehma juures, kõikides paarikümne looma võrra tulenevalt poegimise ja prakeerimise arvust konkreetsetel kuudel. Loomade arvu suurendada pole kahjuks võimalik, kuna selleks puuduvad loomadele kohad.

Taimakasvatustes oli rõõmustavad head teraviljasaagid ja maisi rekordsaak, kuid rohusilodesilode kvaliteet oli viimaste aastate halvim. Põhjuseks pidevad sajud söödavarumisperioodil, mistõttu silos ei tekkinud õiget käärimist ja paljud silod sisaldasid lubamatult palju võihapet ja toksiine.

Probleemiks oli ka sügistööde perioodil suur sademete hulk mis muutis põllud väga pehmeks ja ei võimaldanud suurt osa põlde sügisel harida ja künda, samuti ei saanud täielikult laguune lägast tühjendada, mistõttu oli ilmne, et vastu kevadet tekib probleem läga mahutamise ja laguunidesse.

Võtsime vastu otsuse alustada uue lägalaguuni ehitust keset põlde ja projekteerimis- ja ehitustegevuseks sõlmiti kokkulepped Mapri OÜ-ga.

Vaatamata aasta teisel poolel alanud piima varumishindade tõusule lõpetas AS Pajusi ABF aruandeaasta 446 410 euro suuruse kahjumiga.

Seoses piimatootmise kahjumitega on tekkinud lühiajalised kohustised oluliselt suuremad käibevaradest ja kohustiste tähtaegse täitmisega on olnud raskusi. Siiski ei kujuta tekkinud käibevahendite puudujääk ohtu ettevõtte jätkuvusele ja makseraskustest ülesaamiseks ette võetu on kirjeldatud raamatupidamise aastaaruande lisas nr.10.

Pajusi ABF AS on jätkuvalt tegutsev ja jätkusuutlik ettevõtte.

Peamised finantssuhtarvud	2016a	2015a
Müügitulu	2 513 475	2 471 570
Käibe kasv (%) = müügitulu 2016 -müügitulu 2015) /müügitulu 2015*100	1,7 %	23,4 %
Butokasumi määr % = brutokasum / müügitulu*100	-10,3 %	-5,3 %
Puhaskasum	-446 410	-332 141
ROA (%) =puhaskasum / varad kokku * 100	-5,5 %	-4,1 %
ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku *100	-31,1 %	-17,6 %

Lembit Paal
Juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 062	1 989	2
Nõuded ja ettemaksed	62 124	14 008	3
Varud	704 527	642 024	4
Bioloogilised varad	6 322	4 418	7
Kokku käibevarad	774 035	662 439	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	32 262	32 012	
Materiaalsed põhivarad	5 841 845	6 062 519	6
Bioloogilised varad	1 373 759	1 427 082	7
Kokku põhivarad	7 247 866	7 521 613	
Kokku varad	8 021 901	8 184 052	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	661 982	780 031	9
Võlad ja ettemaksed	1 101 367	940 682	10
Sihtfinantseerimine	100 000	100 000	
Kokku lühiajalised kohustised	1 863 349	1 820 713	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	4 694 173	4 317 678	9
Võlad ja ettemaksed	2 286	37 158	10
Sihtfinantseerimine	25 000	125 000	10
Kokku pikaajalised kohustised	4 721 459	4 479 836	
Kokku kohustised	6 584 808	6 300 549	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	29 144	29 144	13
Kohustuslik reservkapital	4 129	4 129	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 850 230	2 182 371	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-446 410	-332 141	
Kokku omakapital	1 437 093	1 883 503	
Kokku kohustised ja omakapital	8 021 901	8 184 052	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	2 513 475	2 471 570	14
Muud äritulud	468 796	516 270	15
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	139 796	-126 372	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-52 818	-8 118	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-74 368	-59 010	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 352 689	-1 838 474	16
Mitmesugused tegevuskulud	-45 722	-52 381	17
Tööjõukulud	-405 787	-491 663	18
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-384 371	-383 628	
Muud ärikulud	-65 394	-158 822	19
Ärikasum (kahjum)	-259 082	-130 628	
Intressikulud	-187 328	-201 513	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-446 410	-332 141	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-446 410	-332 141	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi heast raamatupidamistavast. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise Seaduses, mida täiendavad Vabariigi Valitsuse ja rahandusministri määrused ning Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid, standardid ja soovitused. Majandustehinguid kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt ja ettevõtte jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang kajastatakse neto realiseerimismaksumuses. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on bilansis kajastatud, lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Bioloogilised varad

Bioloogilist vara kajastatakse bilansis esmasel arvelevõtmisel soetusmaksumuses, kui ka nende õiglases väärtuses, mille aluseks on vara tegelik hinnatud väärtus. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutustest tulenevad kasumid(kahjumid) kajastatakse kasumiaruandes "Kasum(kahjum)" bioloogilise vara väärtuse kasvust (langusest).

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1000 eur. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetamismaksumus on alla 1000 euri, kajastatakse väheväärtusliku inventarina bilansiväliselt.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Maad ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000 EUR

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	25 a.
Masinad ja seadmed	10 a.
Muu inventar	5 a.

Rendid

Kapitalirent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kasutusrendi puhul ei ole omandiõigust. Renditasu kantakse otse kuludeks.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele ning muud võlakohustused) on võetud algselt arvele nende soetusmaksumuses. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine on toimunud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi on bilansis kajastatud maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist ja mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt põhivara sihtfinantseerimisega seotud varaobjekt võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning sihtfinantseerimise summat kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Tulud

Kaupade ja teenuste müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kui intressi laekumine on usaldusväärselt hinnatav, vastasel korral kajastatakse tulu kassapõhiselt.

Kulud

Kulud kirjendatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsibist. Väljaminekud võetakse arvele soetusmaksumuses. Kui soetatud asi või õigus osaleb tõenäoliselt järgmiste perioodide tulu tekkimisel, kajastatakse seda bilansis varana, kui aga mitte, siis kasumiaruandes kuluna.

Seotud osapooled

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. AS Pajusi ABF seotud osapoolteks on:

- sidusettevõtte;
- tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, v.a juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju AS Pajusi ABF ärilistele otsustele;
- tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtkonna lähedased pereliikmed (elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted;
- ettevõtte töötajaid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Kassa	403	749
Pank	659	1 240
Kokku raha	1 062	1 989

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	62 124	62 124
Ostjatelt laekumata arved	62 124	62 124
Kokku nõuded ja ettemaksed	62 124	62 124
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	8 069	8 069
Ostjatelt laekumata arved	8 069	8 069
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 939	5 939
Kokku nõuded ja ettemaksed	14 008	14 008

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tooraine ja materjal	46 047	48 971
Lõpetamata toodang	165 807	240 175
Valmistoodang	492 673	352 878
Kokku varud	704 527	642 024

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	
	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	21 120		22 636
Üksikisiku tulumaks	12 308		8 423
Erisoodustuse tulumaks	12		322
Sotsiaalmaks	25 770		17 427
Kohustuslik kogumispension	1 586		1 005
Töötuskindlustusmaksed	1 846		1 200
Maamaks	1 062		
Intress	3 817		2 317
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	4 696	5 939	3 369
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	72 217	5 939	56 699

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
			Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2014									
Soetusmaksumus	1 083 280	4 882 742	160 967	3 094	2 904 734	3 068 795	2 475	2 475	9 037 292
Akumuleeritud kulum		-847 878	-142 471	-3 094	-1 746 921	-1 892 486			-2 740 364
Jääkmaksumus	1 083 280	4 034 864	18 496	0	1 157 813	1 176 309	2 475	2 475	6 296 928
Ostud ja parendused		3 000			168 960	168 960	-2 475	-2 475	169 485
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost		3 000							3 000
Muud ostud ja parendused					168 960	168 960	-2 475	-2 475	166 485
Amortisatsioonikulu		-192 543	-9 474		-181 611	-191 085			-383 628
Müügid					-20 266	-20 266			-20 266
31.12.2015									
Soetusmaksumus	1 083 280	4 885 742	160 967	3 094	2 837 339	3 001 400	0	0	8 970 422
Akumuleeritud kulum		-1 040 421	-151 945	-3 094	-1 712 443	-1 867 482	0	0	-2 907 903
Jääkmaksumus	1 083 280	3 845 321	9 022	0	1 124 896	1 133 918	0	0	6 062 519
Ostud ja parendused					213 500	213 500	3 113	3 113	216 613
Muud ostud ja parendused					213 500	213 500	3 113	3 113	216 613
Amortisatsioonikulu		-190 319	-4 407		-189 645	-194 052			-384 371
Müügid	-45 300				-7 616	-7 616			-52 916
31.12.2016									
Soetusmaksumus	1 037 980	4 885 742	160 967	3 094	2 843 446	3 007 507	3 113	3 113	8 934 342
Akumuleeritud kulum		-1 230 740	-156 352	-3 094	-1 702 311	-1 861 757			-3 092 497
Jääkmaksumus	1 037 980	3 655 002	4 615	0	1 141 135	1 145 750	3 113	3 113	5 841 845

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2016	2015
Maa	139 967	
Masinad ja seadmed	39 500	76 000
Muud masinad ja seadmed	39 500	76 000
Kokku	179 467	76 000

Lisa 7 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Loomsed varad	Mets	
31.12.2014	11 449		11 449
Soetused	22 815		22 815
Müügid	-42 221		-42 221
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	13 816		13 816
Lisandumised äriühenduste kaudu	3 005		3 005
Muud muutused	-4 446		-4 446
31.12.2015	4 418		4 418
Soetused	23 960		23 960
Müügid	-24 871		-24 871
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	7 535		7 535
Lisandumised äriühenduste kaudu	900		900
Muud muutused	-5 620		-5 620
31.12.2016	6 322		6 322

Põhivarad			Kokku
	Loomsed varad	Mets	
31.12.2014	1 235 081	189 082	1 424 163
Soetused	38 263		38 263
Müügid	-201 267	-8 544	-209 811
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	278 912	8 119	287 031
Lisandumised äriühenduste kaudu	1 000		1 000
Muud muutused	-113 564		-113 564
31.12.2015	1 238 425	188 657	1 427 082
Soetused	45 317		45 317
Müügid	-261 485		-261 485
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	275 551	8 118	283 669
Lisandumised äriühenduste kaudu	500		500
Muud muutused	-121 324		-121 324
31.12.2016	1 176 984	196 775	1 373 759

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades

	2016	2015
Loomsed varad	240 933	240 040
Mets	9 640	13 621
Kokku	250 573	253 661

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2016	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Swedbank Liising AS Buldooser GROUSER 4200	22 179	10 923	11 256	3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Sõõdajotur TRIOLET SOLOMIX-2 1500VLH	19 202	9 457	9 745	3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Kogurhaagis Strautmann Tera-Vitesse CFC5201	42 255	12 711	29 544	1.906%	EUR	30.03.2020
Nordea Nordea Finance Estonia AS Kombain NH CX8080	129 226	25 269	103 957	1,49%	EUR	01.05.2019
Nordea Nordea Finance Estonia AS Kombain NH CX8080	68 607	12 639	55 968	2,33%	EUR	01.06.2019
Swedbank Liising AS Traktor NH T7.270	102 902	23 538	79 364	3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Traktor NH T5050	20 367	4 659	15 708	3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Vaalutaja PÖTTINGER	8 544	1 954	6 590	3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Põllurull Machio Cambrige	13 328	3 049	10 279	3,0%	EUR	28.02.2021
Kapitalirendikohustised kokku	426 610	104 199	322 411			

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
SEBLiising SEB Liising AS Teraviljakülvik TERRASEM C8	6 306	6 306		2,489%	EUR	15.05.2016
SEBLiising SEB Liising AS Külvik-äke Einböck Pneumaticstar 1200	989	989		2,489%	EUR	15.05.2016
Nordea Nordea Finance Estonia AS Kombain NH CX8080	81 998	12 339	69 659	2,33%	EUR	01.06.2019
Nordea Nordea Finance Estonia AS Kombain NH CX8080	156 213	24 896	131 317	1,49%	EUR	01.05.2019
Swedbank Liising AS Kogurhaagis Strautmann Tera-Vitesse CFC5201	54 716	12 460	42 256	1.906%	EUR	30.03.2020
Swedbank Liising AS Söödajotur TRIOLET SOLOMIX-2 1500VLH	35 532	16 330	19 202	3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Buldooser GROUSER 4200	41 040	18 861	22 179	3.00%	EUR	30.12.2018
Kapitalirendikohustised kokku	376 794	92 181	284 613			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2016	31.12.2015
Masinad ja seadmed	594 670	483 496
Kokku	594 670	483 496

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Käibekapitali laen AS Swedbank	350 000	240 000	110 000		5.0%	EUR	28.02.2018
Investeeringislaen Swedbank AS	4 441 265	221 338	4 219 927		4,0%	EUR	28.02.2018
Pikaajalised laenud kokku	4 791 265	461 338	4 329 927				
Kapitalirendikohustised kokku	426 610	104 199	322 411				
Muud laenukohustised							
Muud laenukohustused	73 262	73 262			4,0%		31.12.2016
Muud laenukohustused	21 807	21 807			7,0%		
Maa hüpoteek	43 211	1 376	6 875	34 960	5.0%	EUR	31.12.2037
Muud laenukohustised kokku	138 280	96 445	6 875	34 960			
Laenukohustised kokku	5 356 155	661 982	4 659 213	34 960			
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit AS Swedbank	100 000	100 000			4.5%	EUR	28.02.2017
Käibekapitali laen AS Swedbank	287 057	287 057			4.5%	EUR	28.02.2017
Lühiajalised laenud kokku	387 057	387 057					
Pikaajalised laenud							
Investeeringislaen Swedbank AS	4 150 000	165 467	3 984 533		4,0%	EUR	30.11.2019
Pikaajalised laenud kokku	4 150 000	165 467	3 984 533				
Kapitalirendikohustised kokku	376 794	92 181	284 613				
Muud laenukohustised							
Muud laenukohustused	103 262	103 262			4,0%	EUR	31.12.2016
Muud laenukohustused	30 407	30 407			7,0%	EUR	
Maa hüpoteek	50 189	1 657	8 285	40 247	5,0 %	EUR	31.12.2037
Muud laenukohustised kokku	183 858	135 326	8 285	40 247			
Laenukohustised kokku	5 097 709	780 031	4 277 431	40 247			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2016	31.12.2015
Maa	695 645	695 645
Ehitised	3 201 826	3 367 267
Kokku	3 897 471	4 062 912

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	950 543	950 543	
Võlad töövõtjatele	21 089	21 089	
Maksuvõlad	72 217	72 217	
Muud võlad	59 804	57 518	2 286
Muud viitvõlad	59 804	57 518	2 286
Kokku võlad ja ettemaksed	1 103 653	1 101 367	2 286

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	796 411	796 411	
Võlad töövõtjatele	24 311	24 311	
Maksuvõlad	56 699	56 699	
Muud võlad	100 419	63 261	37 158
Muud viitvõlad	100 419	63 261	37 158
Kokku võlad ja ettemaksed	977 840	940 682	37 158

Käibevahendite puudujääk on tekkinud viimastel aastatel kahjumiga piima tootmisest-müügist ja oleme abinõud tarvitusele võtnud kokkuhoiupoliitikana. Olukorra tõsidusest on ettevõtte juhtkond teadlik ja kavandas abinõud 2016 II poolaastaks ja 2017 aastaks, et tagada ettevõtte jätkusuutlikkus.

Kokkulepped hankijatega: kõigi suuremate hankijatega on sõlmitud kokkulepped maksete ajatamiseks, oleme koostanud maksegraafikud ja nendest ka kinni pidanud.

Kokkulepped pangaga: meie peamine partner on Swedbank, kellega on olnud viimasel kümnel aastal väga konstruktiivne koostöö. Taotlesime detsembris täiendavat käibekapitali laenu, et vähendada lühiajalisi kohustusi hankijate ees. Koostasime 2017 aasta äriplaani.

Äriplaani koostades olime ülimalt konservatiivsed: uusi investeeringuid oli planeeritud minimaalselt, ehk sedavõrd, et tootmise jätkusuutlikkus tagada, samuti analüüsisime kõiki tootmisega seotud kulusid ja püüdsime koostada võimalikult optimaalse eelarve, et aasta lõpuks jõuda panga poolt aktsepteeritavale hankijate võlatasemele.

Riigi abi: Sesoses üleeuroopalise piimanduskriisiga otsustati piimatootjaid toetada nn „kriisiabiga“, mis maksti välja 2017 aasta veebruaris ja millest tasusime omi kohustusi nii pangale kui hankijatele.

Selja OÜ ja Piistaoja OÜ osade müük: Vooremaa Piima osade ühe omanikuna võtsime 2016 aasta novembris vastu otsuse müüa Vooremaa Piima osad ja saadud rahaga tasuda lühiajalisi kohustusi. Müügitehing toimus maikuu 2017a. Saadud 300 tuhandest eurost tasusime pikaajalise laenu TÜ Jõgevamaa PTL-le, 120000.- eurot tasusime Swedbankile kohustuste katteks ja ülejäänud rahast hankijate arveid.

PRIA toetused: kõik saadud toetused maksime lühiajaliste kohustuste katteks.

Teravilja müük: 2017 aasta saagist oleme planeerinud müüa suvi ja talinisu toiduviljana kokku 800 tn, millest vähendame hankijate võlga.

2017 I poolaasta lõpuks on olukord piimanduses stabiliseerunud ja varumishind esimesel 7 kuul on keskmiselt 312 eurot tonnist. Piima hind on tõusutrendis.

Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	1 171 845	1 541 858
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	234 369	308 372
Käendus lepingule 11-040765-JI Jõgevamaa Põllumajandustootjate Liit TÜ	360 000	360 000
Kokku tingimuslikud kohustised	1 766 214	2 210 230

Lisa 12 Sihtfinantseerimine (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	325 000		100 000	225 000
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		360 037	360 037	
Kokku sihtfinantseerimine	325 000	360 037	460 037	225 000
	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	225 000		100 000	125 000
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		242 245	242 245	
Kokku sihtfinantseerimine	225 000	242 245	342 245	125 000

Lisa 13 Aktsiakapital (eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Aktsiakapital	29 144	29 144
Aktsiate arv (tk)	456	456
Aktsiate nimiväärtus	64	64

Lisa 14 Müügitulu

(eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	2 513 475	2 471 570
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	2 513 475	2 471 570
Kokku müügitulu	2 513 475	2 471 570
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toorpiima müük	2 080 776	1 860 662
Loomade müük	240 933	240 040
Teraviljakasvatus	152 203	321 917
Metsamaterjali müük	9 640	13 621
Tulud kaupade müügist	3 408	12 033
Teenused	23 540	21 224
Üüritulu	2 975	2 073
Kokku müügitulu	2 513 475	2 471 570

Lisa 15 Muud äritulud

(eurodes)

	2016	2015
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	126 551	55 733
Tulu sihtfinantseerimisest	100 000	100 000
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	500
Riiklikud toetused	242 245	360 037
Kokku muud äritulud	468 796	516 270

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2016	2015
Tooraine ja materjal	1 677 586	1 295 451
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	2 655	24 248
Energia	380 614	301 701
Elektrienergia	69 776	63 263
Soojusenergia	4 320	7 560
Kütus	306 518	230 878
Alltöövõtutööd	86 643	37 556
Transpordikulud	14 760	27 147
Maarent	34 011	27 665
Üür ja rent	32 599	9 442
Seadmete remont	123 821	115 264
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	2 352 689	1 838 474

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2016	2015
Mitmesugused bürookulud	20 271	27 455
Koolituskulud	4 220	0
Riiklikud ja kohalikud maksud	14 943	16 327
Varakindlustus	6 288	7 232
Muud	0	1 367
Kokku mitmesugused tegevuskulud	45 722	52 381

Lisa 18 Tööjõukulud (eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	298 337	363 587
Sotsiaalmaksud	107 450	128 076
Kokku tööjõukulud	405 787	491 663
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	31	32

Lisa 19 Muud ärikulud

(eurodes)

	2016	2015
Trahvid, viivised ja hüvitised	65 394	54 088
Piimakvoodi ületamise tasu	0	104 734
Kokku muud ärikulud	65 394	158 822

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 811	674 691	1 749	547 382

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 060 206	2 328 773	1 967 901	2 654 682

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	12 530	11 959

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. AS Pajusi ABF seotud osapoolteks on:

Lembit Paal

Jõgevama Põllumajansustootjate Liit TÜ

Piimandusühistu E-Piim

Vooremaa Viljakasvatajad TÜ

Paalakalda OÜ

Pajusi Mahetootmine OÜ

Pajusi Lihaveise Kasvatuse OÜ

Lisa 21 Sündmused pärast bilansipäeva

Vooremaa Piima TÜ ühe omanikuna võtsime 2016 aasta novembris vastu otsuse müüa Vooremaa Piima TÜ osad ja saadud rahaga tasuda lühiajalisi kohustusi. Müügitehing toimus maikuus 2017a. Saadud 300 tuhandest eurost tasusime pikaajalise laenu TÜ Jõgevamaa PTL-le, 120 000 eurot tasusime Swedbankile kohustuste katteks ja vähendasime kohustusi hankijate ees.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 07.09.2017

Aktsiaselts Pajusi ABF (registrikood: 10171984) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LEMBIT PAAL	juhatuse liige (juhataja)	07.09.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Pajusi ABF aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Pajusi ABF (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2016 ning kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Tegevuse jätkuvusega seotud oluline ebakindlus

Juhime tähelepanu finantsaruannete kasuminäitajale, millest nähtub, et ettevõttel oli 31.12.2016 lõppenud aastal kahjum 446 410 eurot, ja lisale 10 ning tegevusaruandele, kus ettevõtte tunnistab, et seisuga 31.12.2016 ületavad lühiajalised kohustised oluliselt käibevarade kogusummat (1 089 314 euro võrra). Nagu lisas 10 märgitud, annavad need sündmused või tingimused koos lisas 10 toodud asjaoludega märku olulise ebakindluse esinemisest, mis võib tekitada märkimisväärsed kahtlused ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana.

Meie arvamus ei ole modifitseeritud seoses selle asjaoluga.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspeutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsed kahtlused ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Lii Simmo

Vandeauditiitori number 351

OÜ AUDIITORIBÜROO LSM

Auditoorettevõtja tegevusloa number 109

Majaka tn 47-5, Tallinn, Harju maakond, 11411

07.09.2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Pajusi ABF (registrikood: 10171984) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LII SIMMO	Vandeaudiitor	07.09.2017

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2016
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 850 230
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-446 410
Kokku	1 403 820
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	1 403 820
Kokku	1 403 820

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	2321709	92.37%	Jah
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	152203	6.06%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7750343
Faks	+372 7750267
E-posti aadress	info@pajusiabf.ee